

İSTANBUL
KÜLTÜR
SANAT
VAKFI



VAR OLMA NIN KARAN LIĞI

VAR OLMA NIN AYDIN LIĞI

47.
İSTANBUL
MÜZİK
FESTİVALİ

11-30
HAZİRAN
2019

AÇILIŞ KONSERİ OPENING CONCERT

TEKFEN FİLARMONİ ORKESTRASI
TEKFEN PHILHARMONIC ORCHESTRA

AZİZ SHOKHAKIMOV şef conductor

SEONG-JIN CHO piyano piano

(XVII. Uluslararası Fryderyk Chopin Piyano Yarışması Birincisi
XVII. International Fryderyk Chopin Piano Competition Winner)

AÇILIŞ KONSERİ OPENING CONCERT

TEKFEN FİLARMONİ ORKESTRASI
TEKFEN PHILHARMONIC ORCHESTRA

AZİZ SHOKHAKIMOV şef conductor
SEONG-JIN CHO piyano piano

(XVII. Uluslararası Fryderyk Chopin Piyano Yarışması Birincisi
XVII. International Fryderyk Chopin Piano Competition Winner)

11.06.2019 Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı
SA TU 20.00 Lütfi Kırdar Convention and Exhibition Centre

Ludwig van Beethoven

Piyano Konçertosu No. 1, Do Majör, Op. 15
Piano Concerto No. 1 in C Major, Op. 15

- Allegro con brio
- Largo
- Rondo. Allegro scherzando

SÜRE DURATION: 35'

Franz Liszt

Serfonik Şiir No. 3, S. 97, "Prelüder"
Symphonic Poem No. 3, S. 97, 'Les Préludes'

SÜRE DURATION: 18'

Arasız 70' sürer. Lasts 70' without interval.

Alkış için eserlerin sonunu beklemenizi rica ederiz.

We kindly request you not to applaud in between movements.



Tekfen Filarmoni Orkestrası, İstanbul Müzik Festivali 2019–2022
Açılış Konseri Orkestrası'dır.
Tekfen Philharmonic Orchestra is the 2019–2022
Opening Concert Orchestra of the Istanbul Music Festival.

KONSERDEN ÖNCE ÖDÜL VE PLAKET TÖRENİ OLACAKTIR.

TÖRENDE PROF. RENGİM GÖKMEN'E ONUR ÖDÜLÜ SUNULACAKTIR.

AN AWARD AND PLAQUE CEREMONY WILL BE HELD BEFORE THE CONCERT.

THE HONORARY AWARD WILL BE PRESENTED TO PROF. RENGİM GÖKMEN AT THE CEREMONY.

SUNUŞ PRESENTATION

Değerli Konuklar,

Hayatı, müziği, kültürü ve sanatı, tüm aydınlığı ve renkliliğiyle yaşayacağımız, ruhumuzu zenginleştirecek bir festival bizi bekliyor. Yıldız solistler, genç yetenekler, büyük orkestralar yine festivalde İstanbul izleyicisiyle buluşacak. Şehrin tarihi mekânlarında düzenlenen konserler İstanbul'un kültürel zenginliğini göz önüne serecek. Her yaştan müziksevere hitap eden ücretsiz hafta sonu etkinlikleriyle festival, geniş kitlelere ulaşacak.

Kentimizin en köklü klasik müzik etkinliği olan bu festivali, İstanbul Kültür Sanat Vakfı olarak, 1973 yılından bu yana, kesintisiz olarak sürdürüyoruz. İstanbul'un sanat yaşamını zenginleştirmek, dünya kültür birikimine katkıda bulunmak ve gençlere destek olabilmek, her zaman en önemli hedeflerimiz arasında yer alıyor. Verdiğimiz eser siparişleriyle dünya kültür birikimine katkıda bulunmaya devam ediyoruz. Bu yıl da festivalde Zeynep Gedizlioğlu'nun ve Alexander Tchaikovsky'nin yeni eserlerini dinlemek için sabırsızlanıyoruz. Gençlerin kültür yaşamına erişim ve katılımını artırmak için İKSV Kültür-Sanat Kart projesini sürdürüyor, tüm konservatuvar öğrencilerini konserlerimize ücretsiz olarak davet ediyoruz. Ayrıca Aydın Gün Teşvik Ödülü ve Yarının Kadın Yıldızları gibi çalışmalarımızla genç sanatçıları destekliyoruz. Vakfımızın ve festivalimizin ellinci yılına yaklaşırken, geçmiş başarılarımız bize gurur, geleceğe dair hedef ve hayallerimizse bize umut ve heyecan veriyor. Tüm bunları mümkün kılan siz izleyicilerimize, sanatçılarımıza ve destekçilerimize gönülden teşekkür ediyorum. 47. İstanbul Müzik Festivali'nin gerçekleştirilmesine katkıda bulunan tüm kurum ve kuruluşlara, katkıları için Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ve festivale verdiği değer ve destek için festival sponsorumuz ECA Presdöküm Sanayi AŞ'ye de içten teşekkürlerimizi sunuyorum.

Distinguished Guests,

We hope that the festival before us will enrich our lives with the sounds, colors and radiance of classical music. Once again, the Istanbul Music Festival features new compositions, exciting orchestras, star soloists, and young talent. As always, many of our concerts will take place in Istanbul's historical venues, revealing once again the great wealth and diversity of our city's cultural assets. Through free weekend events aimed at music lovers of every age, our festival will reach broad segments of the public.

The Istanbul Music Festival is Istanbul's longest-running classical music festival. Since 1973, without interruption, the festival has sought to enrich the cultural life of Istanbul, contribute new works to the world's cultural legacy through commissions, and support young talent. This year, we're thrilled to present the world premieres of compositions by Zeynep Gedizlioğlu and Alexander Tchaikovsky. We're also very pleased to continue our İKSV Culture&Art Card project and free admissions policy for all conservatory students, both of which provide young people greater access to our events. We're also happy that we can continue supporting young musicians through our Aydın Gün Encouragement Award and Women Stars of Tomorrow programme. As we approach the 50th anniversary of our foundation and first festival, we are proud of our achievements and excited and hopeful about our future goals. For helping us realise our achievements and giving us the strength to aim for more, I would like to convey my deepest appreciation to our audiences, to every musician taking part in this festival and to all of our supporters and sponsors. We are very grateful for the contributions made by Turkey's Ministry of Culture and Tourism to this year's festival and deeply indebted to our festival sponsor, E.C.A., for making this 47th Istanbul Music Festival possible.

BÜLENT ECZACIBAŞI

Yönetim Kurulu Başkanı

İstanbul Kültür Sanat Vakfı

Chairman of the Board of Directors

Istanbul Foundation for Culture and Arts

Değerli Sanatsever Konuklarımız,
İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nın Değerli Yöneticileri,
Değerli Basın Mensupları,
Hayatın her ânını anlamlı kılan ve daimi yol arkadaşımız olan müzik, bizleri bir kez daha buluşturdu. Eşsiz bir müzik yolculuğuna çıkacağımız 47. İstanbul Müzik Festivali'nin açılış törenine hoş geldiniz.

Sanatla, sanatçıyla ve sanatseverlerle bir arada olmak, güzelliklere yer açmak, sanatın gelişimini desteklemek temel ilkelerimiz arasında. Bu ilkelerimiz doğrultusunda, İstanbul Müzik Festivali'nin sponsorluğunu dördüncü kez üstleniyor olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Elginkan Topluluğu olarak, kültürel faaliyetlere ve eğitime verdiğimiz güçlü destekle tam 68 yıldır var olmayı sürdürüyoruz.

“Var olmak” nasıl da anlamlı bir kelime değil mi?

Şüphesiz var oluşumuzdaki en büyük pay, eğitimin. Kıymetli Elginkan Ailesi, yarım asırlık şirket kültürünün daha ilk yıllarında çok önemli bir karar alarak Elginkan Vakfı'nı kurmuş, şirketlerden elde edilecek gelirlerle Türk insanının eğitimine, kültürel gelişimine katkı sağlamayı ilke edinmiş ve hedeflediği doğrultuda istikrarla yol almıştır. Çinli düşünür Kuan Tzu'nun vakfımızın felsefesi niteliğindeki bir sözünü sizlerle paylaşmak isterim:

Bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum ek,
On yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik,
Yüz yıl sonrası düşünüyorsan da halkı eğit.

Hayatın zıtlıklarla bezeli yolunda bizleri karanlıktan aydınlığa ulaştıracak ışık, eğitimin ışığıdır. Bizler karanlığı eğitim ışıyla aydınlatıyor, dünyayı değiştirecek gücün kitlelerin eğitimi olduğu bilinciyle en büyük yatırımı eğitime yapıyoruz.

Sanatın, iynin, güzelliğin temelinin eğitimle atıldığını biliyoruz. Sadece bugünün değil, yüz yıl sonrasının da aydınlık olmasını hedefliyoruz. İşte bu yüzden ki var oluş felsefemizde en büyük pay eğitimin!

Var oluşumuz, hayatımız, zıtlıklar üzerine kurulu. Festivalimiz de bu yıl, zıtlıkların uyumunu konu alıyor. İyi kötüyle, mutluluk hüznle, aydınlık karanlıkla bir arada var oluyor. Bizler de sizlerle olduğumuz sürece zıtlıkların kıymetini bilecek ve sanatla var oluşun aydınlık tarafını, karanlığa baskın tutmak için çalışacağız. Birlikte iyiyi, mutluluğu büyüteceğiz. Eğitime, sanata, kültüre, ekonomiye destek olmaya devam edeceğiz. Tüm bunları yaparken de müziğin aydınlanma yolculuğundaki gücünden yararlanacağız. Ulu Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk'ün 14 Ekim 1925 tarihinde İzmir Kız Öğretmen Okulu'nda söylediği gibi, “Müzik, yaşamın bir parçası değil kendisidir. Çünkü ‘hayat müziktir’. Müzik ile alakası olan tek varlık, insandır. Müziksiz bir hayat da zaten mevcut değildir. Müzik hayatın neşesi, ruhu, sevinci ve her şeyidir.”

Son olarak, bugün burada olmamızı sağlayan, bizlere sanat sevgisi gibi çok değerli bir miras bırakan kıymetli başkanım Merhum Hüseyin Ekrem'i rahmetle anıyor ve minnettarlığımı yinelemek istiyorum. Bu özel çatı altında, değerli sanatçılar ile bir arada olmamızı sağlayan İstanbul Kültür Sanat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Eczacıbaşı beyefendiye, eserleriyle bizleri rengârenk bir yolculuğa çıkaran sanatçılarımıza ve etkinliklerde emeği geçen herkese değerli katkılarından dolayı teşekkürlerimi sunuyorum.

Müziğin daimi yol arkadaşımız olması ve var oluşumuzun hayatı aydınlatması dileğiyle...

Sevgi ve saygılarımla,

Dear Art Lovers,
Distinguished Managers of the Istanbul Foundation for Culture and Arts,
Distinguished Members of the Press,
Music, which makes every moment of life meaningful and which is our permanent companion, has brought us together once again. Welcome to the opening ceremony of the 47th Istanbul Musical Festival where we set out on a unique musical journey.

Being together with art, the artist and art lovers, to make room for beauty and support the development of art are among our fundamental principles. In accordance with our principles, we are very pleased to undertake the sponsorship of the Istanbul Music Festival for the fourth time.

As Elginkan Community, we have been here for 68 years, providing strong support to cultural activities and education.

‘Being’ is such a meaningful word, isn't it?

Doubtlessly, the mission of education has the biggest share in our being. With this in mind, the esteemed Elginkan Family made a critical decision back in the very first years of the company, which now spans half a century, and established the Elginkan Foundation with a view to contributing to the education and cultural improvement of Turkish people by allocating the income from its companies, and has been unfaltering in its mission ever since. I would like to share the words of Chinese philosopher Guanzi, which has inspired the philosophy of our foundation:

When planning for a year, plant corn.
When planning for a decade, plant trees.
When planning for life, train and educate people.

In the path of life laid with contradictions, it is the torch of education that will lead us out of the dark and into the light. We illuminate the dark with the torch of education and with the awareness that an educated society is the greatest power to change the world, our biggest investment is in education. We know that the foundations of art, good, and beauty can be laid through education. We aim for lightness to prevail not only today, but also a hundred years from now. It is for this reason that education takes the biggest share in our philosophy!

Our being, our lives are based on contradictions. This year, our festival is about the reconcilability of the opposites: Good and evil, happiness and sadness, light and dark co-exist. We will always appreciate the value of contradictions and emphasise the lightness of existence and art. Together we will nourish good and happiness. We will continue our support in education, art, culture, and in economy, taking music as our guiding light. As our great leader Atatürk said at the İzmir Teachers' Training School for Girls on 14 October 1925, ‘Music is not just a part of life, it is life itself; because “life is music”. The only creatures involved in music are human beings. A life without music does not exist. Music is the joy, soul, delight, and everything of life.’

Finally, I would like to commemorate and express my gratitude once again to my precious president, the Late Hüseyin Ekrem, who made it possible for us to be here today and who left us with such a valuable legacy as the love of art. I would like to thank Mr. Bülent Eczacıbaşı, the Chairman of the Board of Directors of the Istanbul Foundation for Culture and Arts for bringing us together with our artists; our artists who take us on a colourful journey, for their valuable contributions; and to everyone who contributed to the events.

We wish for music to be our permanent companion and for our existence to illuminate life.

With love and respect,

GAYE AKÇEN

Elginkan Topluluğu İcra Meclisi Başkanı ve
E.C.A. Presdöküm Sanayii AŞ Yönetim Kurulu Başkanı
Chairwoman of the Elginkan Community
and E.C.A. Presdöküm Sanayii AŞ

PROF. RENGİM GÖKMEN



Müziğe küçük yaşlarda annesi opera sanatçısı Muazzez Gökmen'in gözetiminde başlayan Rengim Gökmen, piyano ve kompozisyon çalışmalarını Ankara Devlet Konservatuarı'nda Ferhunde Erkin, Nimet Karatekin, İlhan Baran ve Ahmed Adnan Saygun ile tamamladıktan sonra orkestra şefliği öğrenimi için Türk hükümeti tarafından İtalya'ya gönderildi.

Önce Roma Santa Cecilia Konservatuarı, daha sonra Siena'daki Chigiana Akademisi ve Santa Cecilia Yüksek Müzik Akademisi şeflik bölümlerinden Franco Ferrara'nın öğrencisi olarak birincilikle mezun oldu. Avusturya, İngiltere ve Hollanda'da orkestra şefliği üzerine çalışmalar yaptıktan sonra 1980'de katıldığı San Remo Uluslararası Gino Marinuzzi Şeflik Yarışması'nı kazanarak büyük başarı elde etti. Daha sonra Avrupa'nın hemen hemen bütün ülkelerinde, ABD ve Güney Amerika'da konserler yönetti.

1984-1989 yılları arasında Ankara Devlet Opera ve Balesi Genel Müzik Direktörü, 1992-1995 ve 2007-2014 yılları arasında Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürü olarak görev yaptı. Bu görevi sırasında Aspendos Opera ve Bale Festivali ile İstanbul Uluslararası Opera Festivali'ni başlattı. Sanatçı 1991-2006 yılları arasında İzmir Devlet Senfoni Orkestrası Müzik Direktörü olarak görev yaptığı sırada sayısız konser, kayıt, yurtiçinde ve yurtdışında turneler gerçekleştirdi.

1998'de Devlet Sanatçısı unvanı verilen ve aynı yıl İtalyan Hükümeti tarafından Şövalye Nişanı ile ödüllendirilen Rengim Gökmen, 1999 yılında Cumhurbaşkanlığı Yüksek Kültür ve Sanat Nişanı ile onurlandırıldı.

Halen Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın müzik direktörü olan Rengim Gökmen, Doğu Çocuk Senfoni Orkestrası'nın da kurucu ve sürekli şefi; ayrıca 2015'te kurulan İzmir Karşıyaka Belediyesi Oda Orkestrası'nda (KODA) üst gözlemci kimliğiyle görev alıyor. Sanatçı, Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı'nda şeflik dersleri veriyor.

Rengim Gökmen started his music education at a very early age under the supervision of his mother, soprano Muazzez Gökmen, and went on to study piano and composition at the Ankara State Conservatoire with Ferhunde Erkin, Nimet Karatekin, İlhan Baran, and Ahmed Adnan Saygun. Upon graduation, he was sent to Italy by the Turkish government to further his studies.

Rengim Gökmen first studied conducting as Franco Ferrara's student at the Santa Cecilia Conservatoire, and then at the Chigiana Academy in Siena and Santa Cecilia National Academy, graduating with high honours from all three schools. After furthering his studies in Austria, England, and the Netherlands, Gökmen won the Gino Marinuzzi International Conducting Competition in San Remo in 1980, a great success which put him on the international podium, conducting orchestras throughout Europe, and in the USA and South America.

Rengim Gökmen served as the Ankara State Opera and Ballet General Music Director between 1984 and 1989 and as the State Opera and Ballet General Director first between 1992 and 1995 and then between 2007 and 2014. During his tenures as General Director, Gökmen launched the Aspendos Opera and Ballet Festival and the Istanbul International Opera Festival. He was the İzmir State Symphony Orchestra Music Director between 1991 and 2006, during which he conducted numerous concerts, recorded many albums, and toured both home and abroad.

Rengim Gökmen was honoured with the State Artist title in Turkey and with a Cavalleria medal in Italy, both in 1998. He received the Turkish Presidency Culture and Arts Grand Award in 1999.

Rengim Gökmen is currently the music director of the Presidential State Symphony Orchestra and founder/principal conductor of the Doğu Children's Symphony Orchestra. He also serves as the supervisor of the İzmir Karşıyaka Municipality Chamber Orchestra, which was founded in 2015, and teaches conducting at the Hacettepe University Ankara State Conservatoire.

■ Genç ve olağanüstü başarılı şef Aziz Shokhakimov dünya müzik sahnesinde henüz 21 yaşındayken, Bamberg Senfoni tarafından düzenlenen Uluslararası Gustav Mahler Şeflik Yarışması'nda kazandığı ikincilik ile tanınmaya başladı. O günden bu yana seçkin uluslararası müzik merkezlerinde orkestraları yönetmek üzere davetler alıyor.

Shokhakimov, yarışmanın ardından Staatskapelle Dresden, Düsseldorf Senfoni, Bremen Oda Filarmonisi, SWR Senfoni, hr-Senfoni Orkestrası, Dresden Filarmoni, Deutsches Berlin Senfoni, Tonküstler Orkestrası, Strasburg Filarmoni, Monte Carlo



Filarmoni ve Londra Filarmoni'ye davet edilerek bu orkestralarla ilk konserlerinde büyük başarı elde etti. Ayrıca İtalya'da Bolonya Belediye Tiyatrosu Filarmoni Orkestrası ve Venedik Filarmoni; Polonya'da ünlü Sinfonia Varsovia; ABD'de ise Oregon, Pasifik ve Houston Senfoni orkestralarını yönetti.

Aziz Shokhakimov oldukça genç yaşta tanındı. 1988 Taşkent doğumlu sanatçı, altı yaşında Uspensky Özel Yetenekli Çocuklar için Müzik Okulu'na girdi ve burada keman, viyola ve Vladimir Neymer'in sınıfında orkestra şefliği eğitimi aldı. 13 yaşında Özbekistan Ulusal Senfoni Orkestrası ile verdiği ilk konserinde Beethoven'ın 5. Senfoni'si ile Liszt'in 1. Piyoano Konçertosu'nu yönetti. 2001'de yardımcı şefliğine getirildiği Özbekistan Ulusal Senfoni Orkestrası'nın 2006'da sürekli şefi oldu.

Senfonik kariyerinin yanı sıra, Aziz Shokhakimov opera alanında da etkin. 2013–2014 sezonunda Bolonya Belediye Tiyatrosu'nda Çaykovski'nin *Yevgeni Onegin* operasını yönetti. Deutsche Oper am Rhein'da *Carmen*'i yönettikten sonra 2015–2016 sezonundan itibaren burada kadrolu şef oldu ve *Aida*, *Hoffmann'ın Masalları*, *Rigoletto* ile *Madam Butterfly*'in son derece beğenilen yeni yapımını yönetti. Geçtiğimiz sezon da *Turandot*, *Tosca*, *Uçan Hollandalı* ve *Maskeli Balo* yapımlarında Deutsche Oper am Rhein'daydı.

Ağustos 2016'da 100'den fazla aday arasından seçilerek, prestijli Salzburg Festivali Genç Şefler Ödülü'nü kazandı. Ağustos 2017'de ödül konseri olarak Viyana Radyo Senfoni Orkestrası'nı yönetmek üzere Salzburg Festivali'ne döndü. *Salzburger Nachrichten* gazetesi, "Hayret verici biçimde, şeflik tutkusu kontrollü fakat yine de idaresi fark ediliyor, daha da iyisi, müziğin tetiklediği duygularla hareket ediyor." diye yazdı.

Aziz Shokhakimov, 2018–2019 sezonunda Deutsche Bremen Oda Filarmonisi, Düsseldorf Senfoni, RAI Torino orkestraları ile Deutsche Oper am Rhein'da *Maça Kızı*'nın yeni yapımını yönetti. İlk kez konuk olduğu orkestralar arasında ise Toronto Senfoni, Lyon Ulusal Orkestrası, Antwerp Senfoni, MDR Leipzig ve Bolşoy Tiyatrosu vardı.

Sanatçı, 2017–2020 yılları için Tekfen Filarmoni'nin sürekli şefliği ve sanat direktörlüğüne getirildi.

■ The remarkable young conductor Aziz Shokhakimov burst on the scene at the age of just 21 by astounding audiences in Bamberg, where he was awarded second prize at the Gustav Mahler International Conducting Competition under the auspices of the Bamberger Symphoniker.

Following the competition, Aziz Shokhakimov accepted invitations to conduct at distinguished international venues, making triumphant debuts with Staatskapelle Dresden, Düsseldorfer Symphoniker, Kammerphilharmonie Bremen, SWR Sinfonieorchester, hr-Sinfonieorchester, Dresdner Philharmoniker, Deutsches Sinfonieorchester Berlin, Tonkünstlerorchester Niederösterreich, Orchestra Philharmonique de Strasbourg, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, and London Philharmonic Orchestra; in Italy with Filarmonica del Teatro Comunale di Bologna and Orchestra Filarmonica della Fenice; in Poland with the highly acclaimed Sinfonia Varsovia; in the USA with Oregon, Pacific, and Houston Symphony Orchestras.

Recognition came very early for Aziz Shokhakimov. Born in 1988 in Tashkent, Uzbekistan, he entered Uspensky Music School for Gifted Children at the age of 6, studying violin, viola, and orchestral conducting (the class of Professor Vladimir Neymer). At 13 he made his debut with the National Symphony Orchestra of Uzbekistan, conducting Beethoven's Symphony No.5 and Liszt's Piano Concerto No.1. During the following year he conducted his first opera, *Carmen*, at the National Opera of Uzbekistan. Aziz Shokhakimov was appointed Assistant Conductor of the National Symphony Orchestra of Uzbekistan in 2001 and became its Principal Conductor in 2006.

Next to his symphonic career, Aziz Shokhakimov is also active in the field of opera. In 2013–14 he directed Tchaikovsky's *Eugene Onegin* at the Teatro Comunale di Bologna. At Deutsche Oper am Rhein he conducted a revival of

Carmen after which he was engaged as Kapellmeister, starting in 2015–16. *Aida*, *Tales of Hoffmann*, *Rigoletto*, and a highly acclaimed new production of *Madame Butterfly* have followed since. Last season he has conducted *Turandot*, *Tosca*, *Der fliegende Holländer* and *Un ballo in maschera*.

Having been selected from more than 100 candidates for the finals weekend with the Camerata Salzburg, Aziz Shokhakimov went on to win the prestigious Salzburg Festival Young Conductors Award in August 2016. He returned to the Salzburg Festival in August 2017 for the prize-winner's concert with RSO Wien, to a rapturous response from the audience: 'It's astounding how the passion of conducting is controlled and still, noticeably, led – or better: moved – by the emotions triggered through music' (*Salzburger Nachrichten*).

2018/19 saw Shokhakimov return to Deutsche Kammerphilharmonie Bremen, Düsseldorf Symphoniker, RAI Torino and in a new production of *The Queen of Spades* at the Deutsche Oper am Rhein. Debuts included Toronto Symphony, Orchestre National de Lyon, Antwerp Symphony, MDR Leipzig, and Bolshoi Theatre in Moscow.

Aziz Shokhakimov holds the position of artistic director and principal conductor of Tekfen Philharmonic Orchestra for the period 2017–20.

SEONG-JIN CHO

■ Şaşırtıcı yeteneği ve doğal müzikalitesiyle hızla dünya çapında bir kariyere adım atan Seong-Jin Cho, kendi kuşağının en özgün sanatçıları arasında sayılıyor. Sanatçı, düşünceli olduğu kadar şiirsel, iddialı olduğu kadar müşfik ve hem virtüöz hem renkli icraları, gösterişle saflığı birleştirebildiği gibi etkileyici bir doğal denge duygusuna sahip.

Seong-Jin Cho, 2015'te, Martha Argerich, Maurizio Pollini ve Krystian Zimerman gibi sanatçıların da uluslararası kariyerlerini başlatmış olan Uluslararası Chopin Yarışması'nda birincilik ödülü kazandığında tüm dünyanın dikkatini çekti.

Ocak 2016'da Deutsche Grammophon ile anlaşma imzaladı. Gianandrea Noseda yönetimindeki Londra Senfoni Orkestrası eşliğinde Chopin'in 1. Konçertosu ile 4 Balad'ını seslendirdiği ilk albümü Kasım 2016'da yayınlandı. Kasım 2017'de solo Debussy kaydı; 2018'de ise Mozart'ın sonatları ile Yannick Nézet-Seguin yönetimindeki Avrupa Oda Orkestrası eşliğinde Re minör Konçerto'sunu kaydettiği albüm piyasaya çıktı. Üç albümü de dünya genelinde eleştirmenlerden övgüler topladı.

Dünyanın en seçkin konser salonlarında resitaller veren sanatçı, 2018–2019 sezonunda Piyano Virtüözleri serisi kapsamında, 2017'de kapalı gişe çaldığı Carnegie Hall'a geri



döndü. Amsterdam Concertgebouw'un Usta Piyanistler serisi, Berlin Filarmoni Oda Müziği Salonu'nda Berlin Filarmoni konser serisi, Frankfurt Alte Oper, Walt Disney Salonu'nda Los Angeles Filarmoni resital serisi, Zürih Tonhall-Maag, Stockholm Konserthuset, Münih Prinzregent Tiyatrosu, Chicago Mandel Salonu, Lyon Oditoryumu, La Roque d'Anthéron Festivali, Verbier Festivali, Gstaad Menuhin Festivali, Rheingau Festivali sanatçının sezon boyunca duraklarından bazılarıydı. Bu sezon Gianandrea Nosedà yönetiminde Londra Senfoni Orkestrası (Barbican Hall), Myung-Whun Chung yönetiminde Fransa Radyo Filarmoni Orkestrası (Paris Filarmoni), Mariss Jansons yönetiminde Bavyera Radyo Senfoni Orkestrası ve Hannu Lintu yönetiminde Finlandiya Radyo Orkestrası ile çalan sanatçı, önümüzdeki sezon Gustavo Dudamel yönetiminde Los Angeles Filarmoni, Antonio Pappano yönetiminde Gewandhaus Orkestrası, Jaap van Zweden yönetiminde New York Filarmoni ve Hong Kong Filarmoni, Manfred Honeck yönetiminde Pittsburgh Senfoni, Andrew Davis yönetiminde Toronto Senfoni, Osmo Vänska yönetiminde Antwerp Senfoni, Yannick Nézet-Seguin yönetiminde Philadelphia Orkestrası ve Ivan Fischer yönetiminde Budapeşte Festival Orkestrası ile konserler verecek. Yakın tarihli işbirlikleri arasında Gianandrea Nosedà yönetiminde Avrupa Birliği Gençlik Orkestrası ile Amsterdam Concertgebouw, Royal Albert Hall, Berlin Konzerthaus gibi salonlarda konserler; Marek Janowski yönetiminde WDR Senfoni ile Almanya turnesi, Antonio Pappano yönetiminde Santa Cecilia Orkestrası ile Asya turnesi ve Andrés Orozco-Estrada yönetiminde Frankfurt Radyo Orkestrası ile Japonya turnesi sayılabilir. Seong-jin Cho, Kasım 2017'de Lang Lang'ın yerini alarak Simone Rattle yönetiminde Berlin Filarmoni Orkestrası ile Berlin, Frankfurt, Hong Kong ve Seul'de konserler verdi. Cho, Valery Gergiev, Esa-Pekka Salonen, Vladimir Ashkenazy, Yuri Temirkanov, Krzysztof Urbanski, Fabien Gabel, Vassily Petrenko, Jakub Hrusa, Leonard Slatkin ve Mikhail Pletnev gibi seçkin şeflerle işbirliği gerçekleştiriyor. Birlikte çaldığı diğer orkestralar arasında Kraliyet Concertgebouw Orkestrası, Paris Orkestrası, Mariinsky Orkestrası, Münih Filarmoni, Berlin Radyo Senfoni, Kraliyet Liverpool Filarmoni, NHK Senfoni, Philharmonia Orkestrası, Seul Filarmoni, Çek Filarmoni, Danimarka Ulusal Senfoni, Rusya Ulusal Orkestrası, Detroit Senfoni, NDR Elb Filarmoni, RAI Senfoni ve La Scala Orkestrası dikkat çekiyor. 1994 Seul doğumlu Seong-Jin Cho, piyanoya altı yaşında başladı ve ilk konserini 11 yaşında verdi. 2009'da Hamamatsu Uluslararası Piyano Yarışması'nı kazanan en genç piyanist oldu. 2011'de Moskova'daki Çaykovski Yarışması'nda üçüncülük kazandığında 17 yaşındaydı. 2012'de Paris Ulusal Konservatuvarı'nda Michel Béroff ile çalışmak üzere Paris'e taşındı; 2015 yılında mezun oldu. Halen Berlin'de yaşıyor.

■ With overwhelming talent and innate musicality, Seong-Jin Cho is rapidly embarking on a world-class career and is considered one of the most distinctive artists of his generation. His thoughtful and poetic, assertive and tender, virtuosic and colourful playing can combine panache with purity and is driven by an impressive natural sense of balance.

Seong-Jin Cho was brought to the world's attention in 2015 when he won the first prize at the Chopin International Competition in Warsaw. This same competition launched the careers of world-class artists such as Martha Argerich, Maurizio Pollini, or Krystian Zimerman.

In January 2016, Seong-Jin signed an exclusive contract with Deutsche Grammophon. His first recording was released in November 2016, featuring Chopin's First Concerto, with the London Symphony Orchestra under Gianandrea Nosedà, and a solo performance of the Four Ballades. A solo Debussy album was released in November 2017, followed in 2018 by a Mozart album featuring sonatas and the D minor Concerto, with the Chamber Orchestra of Europe and Yannick Nézet-Seguin. All albums won impressive critical acclaim worldwide.

An active recitalist, he performs in many of the world's most prestigious concert halls. In the 2018/19 season, he returned to the main stage of Carnegie Hall as part of the Keyboard Virtuoso series where he had sold out in 2017. He also returned to Amsterdam's Concertgebouw in the Master Pianists series and played recitals at the Berlin Philharmonie Chamber Music Hall (Berlin Philharmonic

concert series), Frankfurt's Alte Oper, Los Angeles' Walt Disney Hall (Los Angeles Philharmonic recital series), Zurich's Tonhalle-Maag, Stockholm's Konserthuset, Munich's Prinzregententheater, Chicago's Mandel Hall, Lyon's Auditorium, La Roque d'Anthéron Festival, Verbier Festival, Gstaad Menuhin Festival, Rheingau Festival, among other venues.

This season he has played with the London Symphony Orchestra and Gianandrea Nosedà at the Barbican Centre, Radio France Philharmonic Orchestra and Myung-Whun Chung at the Paris Philharmonie, Bayerische Rundfunk Sinfonie Orchester with Mariss Jansons, and with the Finnish Radio Orchestra and Hannu Lintu. Next season will see concerts with Los Angeles Philharmonic and Gustavo Dudamel at the Walt Disney Hall, Gewandhaus Orchestra with Antonio Pappano, New York Philharmonic and Hong Kong Philharmonic with Jaap van Zweden, Pittsburgh Symphony Orchestra with Manfred Honeck, Toronto Symphony Orchestra with Sir Andrew Davis, Antwerp Symphony Orchestra with Osmo Vänska, Philadelphia Orchestra with Yannick Nézet-Seguin, and the Budapest Festival Orchestra and Ivan Fischer. Recent collaborations include tours with the European Union Youth Orchestra and Gianandrea Nosedà in venues including Amsterdam's Concertgebouw, the Royal Albert Hall, Berlin Konzerthaus; the WDR Sinfonieorchester and Marek Janowski in Germany, the Santa Cecilia Orchestra and Antonio Pappano in Asia; and Frankfurt Radio Orchestra with Andrés Orozco-Estrada in Japan. In November 2017, Seong-Jin stepped in for Lang Lang with the Berlin Philharmonic Orchestra and Sir Simon Rattle for concerts in Berlin, Frankfurt, Hong Kong and Seoul. He has collaborated with conductors at the highest level such as Valery Gergiev, Esa-Pekka Salonen, Vladimir Ashkenazy, Yuri Temirkanov, Krzysztof Urbanski, Fabien Gabel, Vassily Petrenko, Jakub Hrusa, Leonard Slatkin, and Mikhail Pletnev. Other major orchestral appearances include the Royal Concertgebouw Orchestra, Orchestre de Paris, Mariinsky Orchestra, Munich Philharmonic Orchestra, Rundfunk Sinfonieorchester Berlin, Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, NHK Symphony Orchestra, Philharmonia Orchestra, Seoul Philharmonic Orchestra, Czech Philharmonic Orchestra, Danish National Symphony Orchestra, Russian National Orchestra, Detroit Symphony Orchestra, NDR Elbphilharmonie Orchester, RAI Symphony Orchestra, and Orchestra della Scala.

Born in 1994 in Seoul, Seong-Jin Cho started learning the piano at 6 and gave his first public recital at age 11. In 2009, he became the youngest-ever winner of Japan's Hamamatsu International Piano Competition. In 2011, he won third prize at the Tchaikovsky Competition in Moscow at the age of 17. In 2012, he moved to Paris to study with Michel Béroff at the Paris Conservatoire National Supérieur de Musique, from where he graduated in 2015. He is now based in Berlin.

TEKFEN FİLARMONİ ORKESTRASI

■ Türkiye'nin sayılı özel sanat kurumlarından Tekfen Filarmoni'nin temelleri 1992 yılında, Karadeniz Oda Orkestrası olarak atıldı. Yapısı gereği önce Karadeniz, zamanla Hazar ile Akdeniz ülke müzisyenlerini bünyesine katan ve 23 ülkenin bayrağını dalgalandıran topluluk, bu genişleme sonucunda orkestranın kurucusu Ali Nihat Gökyiğit'in kurucu ortağı olduğu Tekfen ailesine katıldı. Kuruluşundan bu yana, bir senfonik orkestranın klasik repertuarına ilave olarak, Tekfen Filarmoni, nam-ı diğer "Üç Denizin Sesi", temsil ettiği coğrafyanın müziği ve kendine özgü çalgılarını da sanatsal çizgisinin doğal bir parçası olarak kabul etti. Kurucu şefi Saim Akçıl yönetiminde yurtiçi ve yurtdışı konserlerinde, ud, ney, kanun başta olmak üzere, Türkiye'den bağlama, kaval, kemençe, tulum, Azerbaycan'dan kemaňça, Gürcistan'dan salamuri, Kazakistan'dan kıkobuz, Kırgızistan'dan komuz, Rusya'dan domra, Özbekistan'dan çang, Ukrayna'dan bandura, Yunanistan'dan buzuki gibi otantik çalgılara ve onlar için yazılmış eserlere yer veren Tekfen Filarmoni, bu coğrafyaların müzikal mirasına sahip çıkmayı görev edindi. Tekfen Filarmoni, sanatsal vizyonu paralelinde, değişik projelerde de severek yer alıyor. Bir Osmanlı kucak arpi olan çeng'i, besteci Hasan Uçarsu ve arp sanatçısı

Şirin Pancaroğlu ile birlikte yeniden müzik dünyasına kazandırması, Kurtuluş Savaşı sırasında açılan milli marş yarışmasına katılan bestelerin peşine düşmesi bu yaklaşımının örnekleridir. Enstrüman yapımı, eser siparişi, yayın, konser ve kayıtlar ise bu çalışmaların somut ürünleridir.

Çocuklara küçük yaştan klasik müzik sevgisini aşılamak, geleceğin bilinçli dinleyicisinin yaratılmasında pay sahibi olmak topluluğun önemseydiği diğer bir konudur. Orkestra, artık bir gelenek haline gelen Küçüklere Büyük Konserler serisine özel olarak ismini “Tekfen Filar-mini” olarak değiştiriyor ve temsillerden en az çocuklar kadar keyif alıyor.

Kuruluşunun 25. yılında Tekfen Filarmoni, sürekli şeflik ve sanat direktörlüğü görevlerini, gençliğine rağmen şaşırtıcı sanatsal olgunluğa sahip Özbek asıllı genç yetenek Aziz Shokhakimov’a emanet edip, önemli bir değişim ve yenilenme sürecine girdi. Alban Gerhardt, Alkistis Protopsalti, Anna Smirnova, Arif Sağ, Behzod Abduraimov, Bülent Bezdüz, Charlie Siem, Deniz Kozhukhin, Ercan Irmak, İdil Biret, İlker Arcayürek, Göksel Baktagir, Gülsin Onay, Hüseyin Sermet, Murat Karahan, Omar Tomasoni, Pumeza Matshikiza, Rabiḥ Abou-Khalil, Roman Kim, Sergei Nakariakov, Şenol Talınlı, Şirin Pancaroğlu, Teona Dvali ve Yurdal Tokcan gibi çok sayıda önemli solisti ağırlayan Tekfen Filarmoni, 2019–2022 yılları arasında İstanbul Müzik Festivali Açılış Konseri Orkestrası görevini üstlenmekten büyük heyecan ve gurur duyuyor.

TEKFEN PHILHARMONIC ORCHESTRA

■ One of the few private art institutions in Turkey, the Tekfen Philharmonic was first established in 1992 as the Black Sea Orchestra. Initially comprising musicians from the countries bordering the Black Sea, the ensemble soon expanded to the Caspian and Mediterranean nations as well, its members flying the flags of 23 countries. As a result of this expansion, the orchestra joined the Tekfen family, of which the orchestra’s founder Ali Nihat Gökyiğit is a founding partner.

Since its foundation, the Tekfen Philharmonic Orchestra, also known as the ‘Voice of Three Seas’, has embraced the local music and instruments of the

countries it represents as an integral part of its artistic identity along with the classical repertoire. With a mission to protect and promote the musical heritage of its regions, the orchestra has performed works written for such authentic instruments as the oud, ney, and qanun, as well as the Turkish instruments baglama, pipe, kemenche, and tulum, the Azerbaijani kamancheh, Georgian salamuri, Kazakh kolkopuz, Kirghiz komuz, Russian domra, Uzbek chang, Ukrainian bandura, and Greek bouzouki in its tours both at home and abroad under the baton of its founding conductor Saim Akçıl.

The Tekfen Philharmonic Orchestra enjoys taking part in special projects that parallel its artistic vision. Two instances that bear witness to this approach are the collaboration with composer Hasan Uçarsu and harpist Şirin Pancaroğlu to re-introduce the Ottoman harp, çeng, and the unearthing of the works entered in the national anthem competition at the time of the War of Independence. Instrument-making, commissioning works, publications, concerts, and recordings are other solid results of these endeavours.

Another cause close to the orchestra’s heart is the instilment of a love of classical music in children from an early age, hence its contribution to raising informed audiences among the coming generation. For its highly popular concert series Big Concerts for Little Audiences, the orchestra changes its name to ‘Tekfen Philhar-mini’.

In its 25th year, the Tekfen Philharmonic Orchestra embarked on a process of significant change and renewal under its Uzbek principal conductor and artistic director, Aziz Shokhakimov, who displays remarkable artistic maturity despite his young age.

Tekfen Philharmonic Orchestra has collaborated with leading soloists, including Alban Gerhardt, Alkistis Protopsalti, Anna Smirnova, Arif Sağ, Behzod Abduraimov, Bülent Bezdüz, Charlie Siem, Deniz Kozhukhin, Ercan Irmak, İdil Biret, İlker Arcayürek, Göksel Baktagir, Gülsin Onay, Hüseyin Sermet, Murat Karahan, Omar Tomasoni, Pumeza Matshikiza, Rabiḥ Abou-Khalil, Roman Kim, Sergei Nakariakov, Şenol Talınlı, Şirin Pancaroğlu, Teona Dvali, and Yurdal Tokcan. It is excited and honoured to be the 2019–22 Opening Concert Orchestra of the Istanbul Music Festival.



TEKFEN FİLARMONİ ORKESTRASI
TEKFEN PHILHARMONIC ORCHESTRA

I. Keman 1st Violin

ELENA KORZHENEVICH konsertmayster concertmaster

TOLGA KULAK
BERK BAŞARAN
EBRU YERLİKAYA
CAN ÖZHAN
IRMAK ÜLKE
DINARA SABITOVA
YİÇİT UĞURLU
NAZLI AVCI
YAĞIZ ERARSLAN
BURCU BÜLBÜL
FAHRETTİN ARDA
ÇAĞLAR HAZENDAROĞLU
MEHMET YASEMİN

II. Keman 2nd Violin

DENİZ TOYGÜR CONUS grup şefi principal

CAN GÜÇKAN
ÖZGE ÖZERBEK
ESENĞÜL YILDIZ
MELODİ EYLÜL KAYIŞ
BILLUR KİBRİTÇİOĞLU
YASSER GALAL NAZIM EL SERAFİ
TUANA KÖPRÜLÜ
NARINE SIMONYAN
BAHAR MERİÇ
ERNİS ASANALİYEV
DZHAMİL SHARIFULLIN

Viyola Viola

HÜSEYİN MEHMETOĞLU grup şefi principal

MUHSİNE GÖKÇEN ERDEM
ARTEMİS SİS BALKIZ
EMRE COŞKUN AKMAN
ORHAN ÇELEBİ
YAĞMUR TEKİN
IRAKLI JAPARİDZE
VERDA GÜL
EZGİ IRMAK
EDA BERKER

Viyolonsel Cello

NİL KOCAMANGİL grup şefi principal

UMUT SAÇLAM
VSEVOLOD YUDENICH
YUSUF ÇELİK
ERDEM AKÇA
ERMAN İMAYHAN
AMINBAY SAPAYEV
GÖKÇE BAHAR OYTUN

Kontrbas Double Bass

ÖMER FARUK DEDE grup şefi principal

EVREN ŞEN
CEREN AKÇALI
İLKER CANKARA
DOĞAN DOĞANGÜN
ERCAN YAĞIZ YEŞİL

Flüt Flute

ASLIHAN AND grup şefi principal

ELİF KAY
VENÜS KOVANCISOY piccolo

Obua ve İngiliz Kornosu Oboe & English Horn

MEHMET SEYİT MAS grup şefi principal

EZGİ KAKİ

Klarnet Clarinet

YAĞIZCAN KESKİN grup şefi principal

ÇAĞDAŞ ENGİN

Fagot Bassoon

MERT KUTLUÇ grup şefi principal

OĞUZHAN GÜNER

Korno Horn

ERTUĞRUL KÖSE grup şefi principal

CAN HÜSEYİN KIRACI
VOLKAN KARTAL
TARIK SEZER AYDIN

Trompet Trumpet

ALPER ÇOKER grup şefi principal

MUHAMMED ENES NALKIRAN

Trombon Trombone

KUMSAL GERMEN grup şefi principal

BURAK DURSUN
TURGUTCAN ÇARIKCI bas trombon bass trombone

Tuba

BERKE BUĞRA GÖKKAYA grup şefi principal

Vurmalı Çalgılar Percussion

KEREM ÖKTEM grup şefi principal

AHMET SAKKAF
ALİ CAN ÖZTAN

Timpani Timpani

EMRE GÜNAY grup şefi principal

Arp Harp

BAHAR GÖKSU grup şefi principal

Ludwig van Beethoven**Piyano Konçertosu No. 1, Do Majör, Op. 15**

- *Allegro con brio*
- *Largo*
- *Rondo. Allegro scherzando*

Beethoven'ın, bazen “piyanolu senfoni” olarak nitelendirilen piyano konçertolarında sonat formu temel alınmış olmasına karşın, bunlardaki konçertant –yarısmacı– özellik konçerto vasfını ön plana çıkarır ve bu beş piyano konçertosu klavyeli çalgılar repertuvarında başköşeye yerleştirilir. Beethoven da önceki Viyanalı klavye bestecileri Haydn ve Mozart gibi bu çalgının ustasıydı ve piyano ona tüm yaşamı boyunca eşlik etmişti. Beethoven özellikle Mozart'ın piyano ile orkestra arasında kurduğu dengeli diyaloglara ve parlak solistik pasajlara daha çok kendi iç dünyasının savaşımını, kendi gelişmiş dünya anlayışını, kendi kişiliğinin damgasını, biraz da piyano yapımındaki yenilikleri de değerlendirerek yansıtmıştır. Beethoven'da piyanonun tınısı daha güçlü, daha parlak, daha kesindir ve onun kendi kişiliğine, dinamiğine uygun bir etkileyiciliktedir. Kendi piyano konçertolarını kendi yorumlayan Beethoven'ın son piyano konçertosunu 1809'da tamamladıktan ve 1812'de de tümüyle sağır olduktan sonra konçerto yazmak için bir nedeni de kalmamıştır. Piyano içerden bir oda müziği ya da bir sonatın çok kez yorumlanmasına karşın, konçertoların bir ya da iki kere çalınmakla kalması da bunda etken olmuştur.

Beethoven, Breitkopf ve Härtel yayınevine 22 Nisan 1801 tarihinde gönderdiği mektubunda belirttiği gibi 2. Piyano Konçertosu'nu aslında daha önce, 1795 Mart'ında tamamlamıştır. Ancak 1795'ten beri üzerinde çalıştığı, düzeltmeler yaptığı ve 1798'de bitirdiği 1. Konçerto diğerlerinden önce, 1801 Mart'ında yayımlandığı için ilk piyano konçertosu olarak numaralandı. İlk kez de –büyük bir olasılıkla– 1798 Ekim ayı sonunda Prag'da Beethoven tarafından Konvikt (teoloji öğrencileri vakfı) salonunda düzenlenen ve –Mozart zamanında da– 18. yüzyıl Almanya'sında “konser” anlamına kullanılan Akademie'de seslendirildi.

Orkestra 2. Konçerto'dan daha geniş şekilde –flüt, iki obua, iki klarnet, iki fagot, iki korno, iki trompet, timpani ve yaylı çalgılar için– düzenlenmiş; yapıt soylu bir Macar ailesinden gelen, Beethoven'dan ders alan ve yetenekli bir piyanist olan Kontes Anna Luise Barbara (Babette) von Keglevics'e (Şubat 1801'den sonra Odescalchi adını almış ve 1813'te vefat etmiştir) ithaf edilmişti. Beethoven daha sonra da konçertonun birinci bölümü için, 1807–1809 yılları arasında yazıldığı sanılan üç kadans hazırlamış; bunlarda 1800'lü yılların piyanosunda sınırdan olan tiz fa'yı (portenin üçüncü ilave çizgisi üzerindeki fa) geçen sesler kullanmıştı. Fortepiyanonun (Hammerklavier) bu gelişiminin örnekleri ancak 1804'lü yıllardan sonraki Beethoven yapıtlarında görülmektedir.

Bu konçertonun ilk yorumunun provalarından ilginç bir hikâyeyi de Beethoven'ın Bonn'dan arkadaşı ve sonradan onun biyografisini yazan Dr. Franz Gerhard Wegeler anlatır: “Beethoven, piyanosunun üflemleri çalgılara göre yarım ses daha pes olduğunu duyunca, bu çalgıların yarım ses daha düşük akordunu istemek yerine kendi partisini yarım ses daha tiz, yani do diyezden çalar!”

Do Majör Piyano Konçertosu'nun 1. Bölümü, 4/4'lük ölçüde, yapıtın ana tonalitesinde –do majörde– çabuk ve parlak (*Allegro con brio*) tempoda başlar. Biraz askeri bir marş havasında, Mozart'ı anımsatan karakterdeki giriş soliste yol gösterinceye kadar sık sık ton değişimi gerçekleşir. Bu, iki buçuk dakika kadar süren girişte yeni temayı mi bemolde duyurduktan sonra 47. mezürde üç kademe ile, önce 56. mezürde fa minöre, 63. mezürde sol minöre, sonra tekrar do majöre döner. Geliştirim de bu üç tonalite üzerine kurulacaktır. Beethoven'ın tüm piyano konçertolarında olduğu gibi yine en uzun olan bölümde şen ve şakacı bir tavır da görülür: Kemanlar yan temayı tam duyuracakları anda, tema birden yok olur, ancak 154. mezürde ortaya çıkar. Solist de orkestranın duyurduğu temayı çalacak yerde yepyeni bir temayla girer. Beethoven ilk kadansta da üç kademeli mi bemol-fa-sol seslerini yansıtır. Üçüncü kadans uzun ve

oldukça zor, ani bir doğaçlama yapısındadır. Bölüm bir final havasında güçlü akorlarla sona erer.

2. Bölüm, la bemol majör tonda, 4/4'lük ölçüde, ağır ve geniş (*Largo*) tempoda İtalyan şarkısı havasındadır. Bu içli ezgiye özellikle, klarnet de çok büyük katkıda bulunur. Bu kez hemen solist çok hafif bir eşlikte bölümü başlatır ve atmosferi belirler. Piyanonun egemenliğinde, *tril*'lerle de süslenerek gelişen bölümde yalnızca orkestra ara bölmeleri biraz güçlü (*forte*) ilan eder, ancak hep hafif eşlikte kalır. Piyano bir ara Viyana danslarını da zarıfçe anımsatır ve klarnetle güzel bir diyalog oluşturur. Bölüm yine çok hafif sona erer.

Canlı bir *Rondo* havasında önce piyanonun duyurduğu temayla giren 3. Bölüm, 2/4'lük ölçüde, do majör tondadır. O devirde çok beğenilen bu parlak finalde ilk bölümün de etkisi sezilir: Yine 89. mezürde mi bemole giden ve değişik modülasyonlardan geçen tonalite yine do majöre dönerek, biraz Latin ve caz unsurlarına benzeyen –Haydn ve Mozart'a yabancı– bu finalle, Beethoven şakacı yönünü de sergiler. Sonda, ağırlaşan ve hafifleyen, ancak ani bir yükselişle *fortissimo* patlayan son mezürler bu şakayı güçlendirir. (Süre 35')

— İRKİN AKTÜZE

Franz Liszt**Senfonik Şiir No. 3, S. 97, “Prelüdlar”**

Liszt, 1845'te eşinden ayrılarak kendisiyle yaşamaya başlayan Prenses Carolyn Sayn-Wittgenstein yardımıyla Weimar'a saray *kapelmayster*'i olduktan sonra 13 kadar senfonik şiir yazdı ve biri, *Beşikten Mezara* (S. 107) dışında hepsini de ona ithaf etti. Bunlardan 23 Şubat 1854'te ilk kez kendi yönetimindeki Weimar Orkestrası tarafından seslendirilen Prelüdlar'ı aslında 1848'de erkekler korosu için bestelediği Les Quatre Elément'a (Dört Eleman, S. 80) giriş müziği olarak yazmış; sonra da düzelterek Weimar'da son şeklini vermiştir. Liszt yapıtta Fransız şair Alphonse Lamartine'in “Nouvelles Méditations Poétiques” (Yeni Şiirsel Meditasyonlar) adlı şiir dizisinin on beşincisi olan Les Préludes'den esinlendi. Şiirin sözleri şöyledi: “Yaşam, en ciddi ve törensel notası ölüme göre düzenlenmiş, bilinmeyen bir şarkıya göre yazılmış bir prelüdlar dizisi değil midir? Her yaşamın büyümlü günbatımı aşktır; fakat bu ilk zevkli mutluluğun üzerinde esen fırtınanın ölümcül soluğuyla gençliğin hayalleri mahvolur. Kötü kaderle zalimce ezilen ruhlar, fırtına geçince kırsal hayatın huzuru içinde anılarını tekrar canlandırmayı arzu etmez mi? Ama insan kendini doğanın kucağında rahat bırakmayı istemez. Ancak trompet sinyali duyulunca, mücadeleye atılır, benliğini ve tüm gücünü tekrar kazanmak için tehlikeye koşar.”

Daima değişerek birbiri ardına görülen iki tema üzerine kurulu olan yapıt, genel anlamıyla yaşamı şiire uyararak anlatır. Sürekli yaşam kavgası, aşkın sevinci ve acısı, doğada bulunan teselli, sadelik ve bütünlükle işlenerek, birbirini izleyen prelüd dizileri olarak partisyona aktarılmıştır. Ama bu prelüdlar dizisinin en ciddi ve kutsalı da ölümdür. İlk mezürde tüm yaylılarda duyulan eşsesli (*unison*) motif yapıtın temelidir; orkestranın 12/8'lik ölçüde, haşmetli yükselişiyle (*Andante maestoso*) trompet ve trombonlarda belirgin hale gelir. Bu parlak fanfar bölümü eserin bitiminde tekrar duyulur. İkinci tema 4/4'lük ölçüde duygulu bir aşk melodisidir. Ana temanın başlarda bir fırtına gibi (*Allegro tempestuoso*) esmesiyle, yaşam kavgası yeniden başlar. Orta bölme (*Allegretto pastorale*), doğayla avunan insanı romantik bir korno sesiyle canlandırır. Zarif bir tema üflemleri çalgılarda değişerek akıcı bir gelir, kır havasıyla aşk melodisi ustaca birleşir. Sonra duyulan ve gittikçe kuvvetlenen savaşçı bir marş motif (*Allegro marziale*) bu huzuru bozar, zaferle yayılır. (Süre 18')

— İRKİN AKTÜZE

Konser öncesinde cep telefonlarının (ve diğer elektronik cihazların) kapatılması veya sessiz duruma alınması önemle rica olunur. Konser sırasında fotoğraf çekilmesi, video ya da ses kaydı yapılması yasaktır.

Please turn off your mobile phone (and other electronic devices) or turn it to silent mode, prior to the start of the performance. Taking photos and video or audio recordings are not permitted during the performance.

FESTİVAL SPONSORU
FESTIVAL SPONSOR



İstanbul Kültür Sanat Vakfı
Istanbul Foundation for Culture and Arts
Nejat Eczacıbaşı Binası
Sadı Konuralp Caddesi No: 5
Şişhane 34433 İstanbul
T (212) 334 07 00
F (212) 334 07 02
E muzik.fest@iksv.org
muzik.iksv.org